

Giáng Sinh v a qua, Dân Chúa kh p n i đ c th y c nh Đ c Bê nêđictô XVI ti n vào Đ n Thánh Phêrô trên chi c b c có bánh xe.

l i nh nh ng năm cu i đ i Đ c Gioan Phaolô II cũng dùng cái b c y. Các gi i ch c Vatican nói r ng Đ c Thánh Cha bi t tu i tác và s c l c c a mình, nên Ngài cũng lo t ch c cu c s ng sao cho t ng h p. M t c già đã g n tu i 85, tóc đã b c ph t nhi u năm tr c và gánh vác trách nhi m v m t c ng đoàn h n m t t ng i, qu là m t k công. Th i gian là c a Chúa, th i gian ch ng kiêng n hay ch đ i ai, tu i già s c y u là l th ng. V i ng i tin Chúa thì th i gian là đ ng, là ti n trình, th i gian đi v m u nhi m, th i gian cũng là m u nhi m. Trong S Đ p Hòa Bình Thụ Giụ i 2012, Đ c Bê nêđictô nói: m i tu i m i, “m i năm m i là m t quà t ng c a Thiên Chúa cho nhân lo i”. R i Ngài trích Thánh V nh 130: ng i tin ch đ i Chúa “h n ng i canh đêm mong đ i bình minh”. V Giáo Hoàng già năm nay không còn s i b su t chi u dài Đ n Thánh Phêrô h n là đã t trong tâm tr ng “ch đ i bình minh”. Nh ng khi nhìn l i cái th gi i mênh mông mà Ngài v n đang gánh vác, nhìn l i nh ng ng i s gánh vác t ng lai, Ngài g i đ n m i ng i m t s đ i p cho Ngày Hòa Bình Thụ Giụ i năm nay: **GIÁO Đ C CÔNG LÝ VÀ HÒA BÌNH CHO GI I TR**. Ngày đ u năm, ta cũng nên suy nghĩ v s đ i p này.

Th gi i v n còn nhi u c nh bi đất, Nigeria, đúng ngày m ng Thiên Chúa giáng sinh, kh ng b đã n ra ngay bên c nh nhà th , g n 40 ng i ch t. Các tín h u B c Phi và Trung Đông, t Lybia, Iraq đ n Ai C p, Syria đang s ng trong n m n p lo s không bi t các chính quy n m i d i nh h ng c a H i Giáo s c x v i mình th nào. V i t Nam, Trung Qu c, xã h i cũng nh giáo h i còn ph i đ i m t v i nh ng thách th c l n. Và kh ng ho ng kinh t lan tràn đ n m c bà Giám Đ c Qu Ti n T Qu c T Christine Lagarde đã ph i lên ti ng c nh báo c ng đ ng qu c t v m t “tình tr ng hi m nghèo”. Đâu cũng có nh ng y u t khi n ng i ta xao xuy n, bi quan.

Đức Thánh Cha nhìn nhận thực tế này: “Năm vừa qua, công nhân giác ngộ cay chua thất gia tăng, do công nhân không ngừng đánh vào xã hội, vào giới lao động và nền kinh tế Đứng trước những màn âm mưu đã bao phủ thế giới chúng ta, không cho ta nhìn thấy ánh sáng thanh thiên bất tận.” Nhưng đức tin chính là chìa khóa không chán chường thoát vượt. Đức Thánh Cha nói rằng “căn nguyên của không ngừng là từ trong văn hóa và nhân sinh quan” và Ngài vẫn kiên vững lòng ngỏ lời: “Trong cuộc đời, lòng người vẫn không nguôi chờ đợi bình minh như tác giả Thánh Vịnh đã nói”.

“Số chờ đợi này đức biết sự nét từ những người như người trẻ, vì thế tôi nghĩ đến họ Cho nên tôi muốn đức trình bày Sự Đợi chờ cho Ngày Hòa Bình Thập Giỏi là từ 45 trong vị trí những giáo dục: Giáo dục công lý và hòa bình cho người trẻ.”

Hiện nhiên đó là một sự mất mát vĩ đại. Và trong thế giới mà bất công và bạo lực còn hoành hành như ta thấy, đó cũng là một sự mất mát đáng sợ. Vì thế sự đợi chờ của Đức Thánh Cha muốn hướng đến mọi người. Ngài kêu gọi “các bậc cha mẹ, các gia đình, mọi thành phần tham gia sự nghiệp giáo dục và đào tạo, cũng như mọi người chịu trách nhiệm trong các giới tôn giáo, xã hội, chính trị, kinh tế, văn hóa và truyền thông”.

Nghe Đức Thánh Cha kêu gọi, ta vừa thấy hay mà vừa ngỡ ngàng. Hay vì nhìn thấy trước mắt một mất mát đích thực cao đẹp, nhưng ngỡ ngàng vì còn nhiều ưu tư người quá, không biết phải bao nhiêu tâm huyết để cuộc sống của ta có thể ngang tầm với nhiệm vụ.

Trước mặt Ngài người nói với các gia đình: “Gia đình là nơi trẻ học được những giá trị nhân bản và Kitô giáo, đây người nói ta sống chung trong tinh thần xây dựng và hòa bình. Sống trong gia đình ta biết được tình liên đới giữa các thế hệ, biết tôn trọng quy luật, biết tha thứ và đón nhận người khác. Gia đình là trường học đầu tiên giáo dục ta về công lý và hòa bình.”

Tôi hôm qua nhà thờ chúng tôi mừng Lễ Thánh Gia Thất. Hai cặp vợ chồng xin làm vợ chồng 30 năm và 25 năm hôn phối, và ba gia đình mới được thành lập trong bí tích. Nhìn hai cặp vợ chồng đã cùng nhau lên thác xuống ghềnh chung một cuộc đời mà đã một phần trăm thời gian, hôm nay cùng với con cháu và đây đây là trẻ thơ, công đoàn hiểu rằng dù cuộc đời khó khăn thì họ cũng đã hài lòng với gia đình của mình, nếu có thể đi ngược thời gian họ cũng mừng lòng cùng nhau đi theo con đường đã đi. Đó là sự thành công, là một phần của công việc âm thầm cho ba gia đình mới. Nhưng lời của đôi này phải có một đức phóng nghiêm công nhân thế nào với nhau thì mới được nhau đến trước bàn thờ để được Thiên Chúa chúc lành”. Nhưng gia đình này là một sự hy vọng không chờ cho đôi uyên ương, mà còn cho các thế hệ tiếp nối lại, cho xã hội, cho Hội Thánh. Nói

thờ không phải là cuộc sống gia đình không có những khó khăn. Đức Thánh Cha ghi nhận: “Chúng ta đang sống trong một thế giới mà gia đình, và cả sự sống nữa, liên tục bị đe dọa và cũng hay đổ vỡ. Điều kiện lao động khi không thích hợp với các trách nhiệm gia đình, những lo lắng về tương lai, những sống thì hơi hời hợt, rời rạc, rời rạc đi tìm những thân, thậm chí những khi chờ đợi sinh tử qua ngày, tất cả những sự thay đổi này khiến cho khó có thể bỏ đi một cho trẻ thơ một trong những quý báu nhất: đó là đức có cha mẹ bên mình; sự hiện diện này khi đã cho phép đi chung đường, để chia sẻ với nhau ngày một sâu sắc hơn kinh nghiệm và những xác tín do những tháng năm tích tụ, những sự thay đổi có thể truy cập thế đức khi có thể gian chung sống với nhau.”

Vâng, trong sự những người đông đúc đang cùng nhau sống trong nhà thờ, có những người di dân và thành phố. Những anh taxi hay xe ôm với con còng còng quê, những chiếc xe nát lên thành phố bán chửi, thìu thộn tình cảm Cuộc sống đời đời hơi hời hợt Đức Thánh Cha nói có thể biến người ta thành bần, m, con b. Và nếu chúng ta có thể, thì a Đức Thánh Cha, thì vẫn còn là may. Xã hội chúng con bây giờ lo n l m. Những ta xông xáo chuy n v đ t ch ng Long An, con gi t b Lào Cai, cháu gi t bà n i đầu đó Những gia đình không còn là môi trường giáo dục như Ngài mong nữa rồi. Những ta nói rằng “con có cha như nhà có nóc”, những lời cũng có lời nói rằng “nhà d t nóc”.

Tất nhiên đi nhà thờ thì cũng đức H&i Thánh Chúa gìn giữ cho những b, tránh đức những th m k ch. Những như chính L&i Ng&i d y: “căn nguyên là do văn hóa và nhân sinh quan” của t ng ch n, t ng th i. Cho nên trong suốt b c thông điệp, nói gì r&i Ngài cũng quay về đi u c t y u. Ngài kêu gọi các b c ph huynh “đ ng m t can đ m! B ng g ng sáng đ i s ng, hãy khuyến khích con cái biết đ t trông c y tr c tiên n&i Thiên Chúa, ch n&i Ngài công lý và hòa bình chân th c m i tr sinh.” Đây là c m t t ng g i cao v i cho m c v hôn nhân, m c v gia đình.

Những gia đình không ch a đ . Đức B&n&ictô lên tiếng kêu gọi mọi người có trách nhiệm giáo dục, xin hãy “l y h t tinh th n trách nhiệm lo sao cho ph m giá m i ng&i đ c tôn tr ng và phát huy trong m i hoàn c nh. Xin hãy quan tâm đ m i ng&i tr phát hi n đ c n g i c a riêng mình, xin hãy đ ng hành đ nh ng n Chúa ban cho ng&i tr đ c sinh hoa k t qu . Xin hãy bỏ đi một cho các gia đình r ng con em h đ c th h ng m t quá trình đào t o không có gì mâu thuẫn với i ng tâm và niềm tin tôn giáo của h”.

L&i m t l n n a, Thông Điệp Hòa Bình đ ra những hướng đi l n và những đ nh cao giáo d c. L n này Đức Thánh Cha kêu gọi các c s ào t o, chính quy n, các gi i truy n thông. Ngài mong các c s ào t o thành “nh ng n i r ng m cho cõi siêu vi t và r ng m v i ng&i khác mình; m t ch n đ i tho i, g n bó v i nhau và l ng nghe nhau, đ đây ng&i tr c m th y nh ng t m năng riêng c a mình, nh ng phong phú n i tâm c a mình đ c n y n , và h c bi t th c

tâm quý trọng anh em mình”, môi trường giáo dục cũng như môi trường “niềm vui hàng ngày vươn trào ra từ sự sống, trong lòng yêu mến và cảm thông với đồng bào, trong sự tích cực tham gia xây dựng một xã hội nhân đạo hơn, thân ái hơn”.

Cái khó, cái thách thức ở đây là nhu cầu “mở rộng cho cõi siêu việt”. Một triết gia nổi tiếng, trong đó có một số ta, cõi siêu việt xem ra xa vắng với mái nhà trần thế. Một lẽ đã khá lâu, có lẽ cũng đã gần 20 năm trở lại đây, một nhà văn (không biết có phải ông Nguyễn Ngọc? đã từng vì sao học sinh ngày nay chán môn văn, ghét môn văn, và ông lý tưởng đời là vì học sinh ngày nay “không biết Kinh Thánh, không biết kinh Phật, mà chỉ học văn của chúng tôi”. Thế đó đến nay lâu rồi vì học sinh của thầy Kinh Thánh với kinh Phật đâu trong chương trình học, lẽ càng không có một sự gì thích đúng đến với những truyền thống tâm linh đó. Ở Châu Âu gần đây cũng có những nhà triết học đòi nhà triết học phải trang bị cho học sinh các kiến thức tôn giáo, không phải là để dạy giáo lý, những đức tin hi hữu, những học thuyết của những kho tàng văn hóa nghệ thuật của quá khứ lý tưởng. Đành rằng khi dạy Kinh Thánh, kinh Phật, hay các kiến thức tôn giáo thì đó cũng chưa phải là cõi siêu việt những đó có thể là những cánh cửa đưa người ta vào con đường tìm thấy siêu việt.

Rộng mở cho siêu việt đưa đến rộng mở với những khác. Có lẽ sự thiếu vắng siêu việt cũng vì nó đem lại một cảm giác hẫng hụt nào đó, cho nên gần đây người ta kêu gọi phải dạy đức dục, công dân giáo dục cho học sinh. Trong các trường và các môi trường giáo dục, có một khu vực hi hữu xưa xưa truyền lại, nay vắng vẻ đức cao: “Tôn sư trọng đạo”. Chưa phải nói hình như khi hỏi: đạo là gì đức trọng? hình như ai nấy đều lúng túng, chưa ai đưa ra được một giáo trình, vì thế đạo đã không biết đâu mà trọng, thì sự cũng chẳng tôn, và cũng chẳng vì cái gì phải kính trọng môn trong trường và đức bào trên quê hương đức tin đức. Một môn đức tin đức tin đưa ra cho bất công, tham tàn, bạo lực hoành hành.

Giỗ trọng triết gia khi nào đến đây, vui chơi xả láng đây, ghét gần như những đức, những xem ra đó không phải là “niềm vui hàng ngày phát xuất từ sự sống” mà Đức Thánh Cha gọi lên đó. Bởi vì chính là niềm vui này, thì người ta chẳng cần gì phải tìm kiếm ma túy, chẳng cần phải đưa xe buýt mang, chẳng cần phải thức ăn trọng trọng, v.v... Những cảm giác mạnh mẽ đó tìm đến để thay thế cho sự trọng vắng niềm vui ở lòng kia. Thế thay, sau những phần khích lệ, chúng ta sẽ thấy là một sự thay đổi nhân tính

Gần đây dạy lên các bài ca thán về chế độ giáo dục. Các bậc thầy nói triết gia về “triết lý giáo dục”. Các vị bô rông như không có một triết lý giáo dục, thì sự không sao có được một chương trình đào tạo con người đúng nghĩa. Nói đã triết gia, những cũng chưa từng học đức. Phải chăng những gì ý của Thông điệp Hòa Bình năm nay có thể là những đóng góp hết sức quý báu cho đời của giáo dục của ta. Các thầy cô giáo nghĩ sao? Có nên người với nhau để

suy nghĩ không? Có nên ph&n &nh nh&ng quan đ&im này v&i các v& h&u trách, v&i B& Giáo D&c không? Có nên chia s& nh&ng t& t&ng này v&i nh&ng anh ch& em ho&t đ&ng trong ngành truy&n thông nh& Đ&c Thánh Cha mong mu&n không?

M&y ý t&ng trên đây không dám có tham v&ng đ&n gi&i ng&n ngu&n n&i dung Thông Đ&p Hòa Bình 2012. Ch& là đ&c và c&m nghĩ t& m&t góc nh& c&a cu&c s&ng, c&a xã h&i và c&a th& gi&i. B&t đâu n&u mu&n th&c hành l&i ch&ng ph&i đi t& nh&ng góc nh& đó?